

İŞLETME PERFORMANSININ BELİRLENMESİNDE DUPONT KARLILIK ANALİZİ: DOKUMA SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Fatma AKCANLI, Yrd. Doç. Dr.
fatma.akcanli@usak.edu.tr, Uşak Üniversitesi

Özet: Finansal performansın tespit edilebilmesi amacıyla yapılan mali analiz teknikleri, işletmelerin geçmişteki durumlarının ve cari dönemlerinin incelenmesine fırsat tanıdığı gibi, gelecekte karşılaşılabilecekleri risklerin azaltılmasına/önlenmesine de yardımcı olmaktadır.

Finansal tablolar aracılığıyla yapılan mali analizler, işletmelerin faaliyet gösterdiği sektördeki genel durumların göz önüne alınarak sağlıklı sonuçlara ulaşılmasına yol göstermektedir. Bu noktada işletmelerin finansal durumları ile ilgili karar verilmesinde ve performanslarının belirlenmesinde, mali analiz tekniklerinin kullanılması önemlidir. İşletmelerin finansal performanslarının analizinde birden fazla tekniğin kullanılması gerekebilir. Mali analiz teknikleri; Karşılaştırmalı Tablolar Analizi, Fon Akım Tablosu Analizi, Yüzde Analizi ve Oran Analizi olarak sıralanabilir. Bu çalışmada mali analiz tekniklerinden birisi olan ve oran analizleri içerisinde yer alan Dupont Karlılık Analizi ele alınmıştır. Çalışmada dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmeler ele alınmış olup, işletmelerin dupont karlılık analizi yöntemiyle 2007-2012 yılları arasındaki finansal performanslarının incelenmesi ve sektörde sözkonusu dönemler arasında en iyi durumda olan işletme ile en riskli durumda olan işletmelerin tespit edilebilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın materyali, Kamu Aydınlatma Platformu'na kayıtlı dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmeler olarak ele alınmıştır. Çalışmada işletmelerin Net Kar Marjı, Varlık Devir Hızı, Yatırım Karlılığı Yüzdesi, Borçlanma Oranı, Özsermaye Karlılığı rasyoları kullanılmıştır. Çalışma; dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin dupont karlılık analizi yöntemiyle elde edilen sonuçlarının yardımıyla, sözkonusu işletmelerin karlılık ve verimliliklerinin yükseltebilmesi için nelerin yapılması gerektiğiyle ilgili önerilerin sunulmasıyla tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dokuma, Borsa İstanbul, Dupont Karlılık Analizi

DUPONT PROFITABILITY ANALYSIS IN DETERMINING THE COMPANY PERFORMANCE: A CASE OF TEXTILE SECTOR

Abstract: Financial analysis techniques making with a view to determine the financial performance both provide with viewing the past and present condition and taking some required measures for the coming risky events. Financial analyses made with the financial statements lead to reach to the healthy results by considering the companies' general conditions in the sector they operate in. At this point; using financial analysis techniques is of great significance in making decision as to the companies' financial conditions and in determining their performances. More than one technique may be required in the analysis of the companies' financial performance. Financial analysis techniques are as follows: Horizontal Analysis, Flow of Funds Statement, Percentage Analysis and Ratio Analysis. In this study; Dupont Profitability Analysis, one of the financial analysis techniques is discussed. The companies operating in textile, wearing apparel and leather are analyzed and it is aimed that the financial performance of the so-called companies between 2007-2012 years is determined and that the most soundness and the most risky companies are determined. Net profit margin, asset turnover rate, return on investment, debt ratio, return on equity are used. With the help of the obtained results; the suggestions as to what the so-called companies should do in order to increase their profitability and effectiveness are made at the end of the study.

Keywords: Textile, Borsa İstanbul, Dupont Profitability Analysis

1. GİRİŞ

Günümüzde yaşanabilecek herhangi bir kriz ortamı işletmeleri beklenmedik bir fırsat veya bir tehdit ile karşı karşıya bırakabilir. Bu noktada işletmeler faaliyetlerini sürdürürken geçmiş ve bugünkü finansal verilerine bakarak, gelecek için karar almak zorundadırlar. İşletmelerin gelecek için doğru kararlar alabilmeleri faaliyet gösterdikleri sektörü doğrudan etkileyebileceği gibi, ülke ekonomisi açısından da ayrıca bir önem arz etmektedir. Bu nokta işletmelerin finansal yapılarının analizinde birçok yöntem kullanılmaktadır. Karlılık analizleri de bu finansal yapı analizlerinden birisidir. İşletmelerin karlılık analizleri hem mikro açıdan hem de makro açıdan önemlidir. Bu durum gelecekte işletmelerin finansal yapılarına olası bir tehdit unsurunun önceden tespit edilebilmesi ve bugünden önlem alınabilmesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'de faaliyet gösteren sektörlerin dağılımı incelendiğinde, üretim sektörünün önemli oldukça fazladır. Türkiye'de üretim sektörü, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH)'ya katkısı bakımından hizmet sektörünün ardından %33 oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Sektör, dış ticaret kapasitesi ve istihdam kapasitesi açısından önemli bir yere sahiptir (Ekşi ve Akçi, 2009:116). Üretim sektörleri içinde yer alan dokuma sektörü ise ülkelerin kalkınma sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Dokuma sektörü, sanayileşme sürecinin vazgeçilmezi olup gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasına ciddi katkılar sağlamaktadır. Rekabetin yoğun olarak yaşandığı dokuma sektöründe, kotaların kalkmasıyla hem arz hem de talep yönünde rekabet daha yoğun olarak yaşanmaktadır. Dokuma sektörü; kullanılacak malzemenin (giyilebilen ve dekorasyon ürünleri) elde edilmesinden kullanıma hazır hale gelme aşamasına kadar geçirdiği sürecin tamamını kapsayan geniş bir üretim sektörüdür. Elyaftan iplik ve mamul kumaşa kadar olan süreç tekstil, kumaştan giyim eşyası elde edilene kadar olan süreç ise hazır giyim sektörünün içinde değerlendirilmektedir. Türk Tekstil ve Hazır Giyim Sektörü, hem yarattığı istihdam hem de 2013 Ağustos ayı verilerine göre 617.7 milyon doları aşan ihracatıyla ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir (Tekstil Sektörüne Bakış, 15.12.2013). İhracat rakamları içerisinde önemli bir yer işgal eden dokuma sektörü (tekstil ve giyim sanayi), uluslararası ticarete Türkiye için son derece önemlidir (Yayar ve Çoban, 2012: 166). İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) raporuna göre; tekstil ihracatı 2012 yılında 2011 yılına göre %1.2 oranında azalarak 7.8 milyar dolar seviyesinde olmuştur. Bu durum 2008

yılında tekstil ihracatı artarken, 2009 yılında düşüş göstermiştir. 2010 yılında %18.4 oranda tekrar bir artış seviyesine yükselirken bu durum 2011 yılında da %21.9 seviyeyle yükselişini sürdürmüştür. Ancak tekstil sektöründeki ihracat 2012 yılında %1.2 oranında gerileme göstermiştir (Tekstil Sektörü İhracat Performans Değerlendirmesi 2012 Ocak-Aralık, 20.09.2013). Tekstil sektörünün 2013 yılı yatırımlar ve ihracat açısından verilerine bakıldığında artış gösterdiği görülmektedir. Ancak sektörde yaşanan bu artış eğilimi cari açığın küçülmesi, işsizlik rakamlarının düşmesi, sermaye girişinin artmasından kaynaklansa da, bütçe açığı, büyüme rakamlarındaki azalış ve global ortamda ekonomide dalgalı bir seyir tekstil sektöründe temkinli davranmayı gerektirmektedir (Tekstil Sektöründe Temkinli Artış Var, 16.01.2014). Finansal tablolar aracılığıyla yapılan mali analizlerde, işletmelerin faaliyet gösterdiği sektördeki genel durumların göz önüne alınarak yapılması sağlıklı sonuçlara ulaşılmasına yardımcı olabilmektedir. Bu noktada işletmelerin finansal durumları ile ilgili karar verilmesinde ve performanslarının belirlenmesinde, mali analiz tekniklerinin kullanılması önemlidir. İşletmelerin finansal performanslarının analizinde birden fazla tekniğin ve oranın kullanılması gerekebilir. Mali analiz teknikleri; Karşılaştırmalı Tablolar Analizi, Fon Akım Tablosu Analizi, Yüzde Analizi ve Oran analizi olarak sıralanabilir.

Bu çalışmada mali analiz tekniklerinden biri olan ve oran analizleri içerisinde yer alan Dupont Karlılık Analizi ele alınmıştır. Çalışmanın materyali, Kamu Aydınlatma Platformu (KAP)'na kayıtlı doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren 19 işletme üzerinde yapılmıştır. Çalışmada doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2007-2012 yılları arasındaki finansal tabloları baz alınarak, sözkonusu işletmelerin Net Kar Marjı, Varlık (Aktif) Devir Hızı, Yatırım Karlılığı Yüzdesi, Borçlanma Oranı, Özvarlık Karlılığı rasyoları kullanılmıştır. Çalışmanın sonucu dupont karlılık analizi yöntemiyle doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin, karlılık ve verimliliklerinin yükseltebilmesi için nelerin yapılması gerektiğiyle ilgili önerilerin sunulmasıyla tamamlanmıştır.

II. DUPONT KARLILIK ANALİZİ

İşletmelerin finansal tablolarından elde edilen bilgiler, işletmelerin geçmiş durumları hakkında bilgiye sahip olunmasını sağladığı gibi, cari dönemleri ve gelecek dönemleri hakkında da karar alıcılara yol göstermektedir. Ancak işletmelerin sadece cari dönemlerindeki finansal oranlarıyla karar almak gelecek açısından hem işletmeleri hem de karar alıcıları yanlış kararlara sürükleyebilir. Bu anlamda işletmelerin geçmiş dönemleri, içinde bulunduğu sektörü ve faaliyet gösterdikleri ülkenin ekonomik koşullarını, hatta ülke dışındaki ekonomik gelişmeleri de dikkate alarak finansal durum analizlerinin yapılması gerekmektedir. Dupont karlılık analizi, işletmelerin maliyet analizlerindeki etkinlikleri, hedeflenen kar rakamlarına ulaşılıp ulaşılamadığı, yabancı kaynak kullanımları ve özsermaye karlılıkları hakkında bilgi vermektedir. Dupont karlılık analizi işletmelerin her yıl için ayrı ayrı analizine imkan tanıdığı gibi, sözkonusu işletmelerin finansal durumlarının belli yıllar için ortalaması alınarak da incelenmesine imkan tanımaktadır. Dupont Karlılık Analizinde kullanılan değişkenlerin tanımlanmasında toplamda beş finansal oran ile karlılık analizi yapılmaktadır. Net Kar Marjı; İşletme faaliyetlerinin net rantabilitesi hakkında bilgi vermekte olup, işletmenin kuruluş amacı dışında kalan faaliyetlerinden doğan tüm faaliyet dışı gelir ve kar unsurları ile faaliyet dışı gider ve zarar unsurlarını inceler (Akdoğan ve Tenker, 2007:670). Varlık (Aktif) Devir Hızı; Aktifin kendisinin kaç katı net satışa neden olduğu veya diğer bir deyişle net satışların aktifi kaç kez yenileyebildiğini göstermektedir. Oranın 2-4 arasında çıkması özellikle sanayi işletmeleri için genel kabul görmüştür (Çömlekçi, Durmuş ve Gönenli, 1997:402-403). Borçlanma Oranı; Bu oran varlıkların ne kadarının yabancı kaynaklardan karşılandığını gösterir. İşletmeye kredi verenler oranın küçük olmasını arzu ederlerken, ortaklarsa yabancı sermaye maliyetinin en düşük noktasında yabancı kaynaklar/aktif dengesinin kurulmasını isterler (Çankaya, 2010: 2120). Yatırım Karlılığı Yüzdesi; Bu oran işletmelerin varlık karlılık oranını yükseltebilmesi için net kar marjının artırılması, varlıkların paraya dönüşümünü hızlandırması veya bu iki bileşenin sonuçlarının olumlu olacak şekilde değiştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu oranın sabit kalması için kar marjı düştüğü takdirde varlık devir hızının yükselmesi, buna karşılık kar marjının yükseldiği durumlarda varlık devir hızının yavaşlaması gerekmektedir (Akgüç, 1995: 404-405). Özvarlık Karlılığı; İşletme öz kaynaklarının ne kadar etkin olarak kullanıldığını ölçmektedir. Özvarlık karlılığı oranın yüksek olmasının nedeni ya özvarlıkların etkin olarak kullanılması ya da özvarlık yetersizliği nedeniyle yüksek oranda yabancı kaynak kullanmasından kaynaklanabilir (Ceylan, 2003: 58-59).

III. UYGULAMA

Çalışmada Borsa İstanbul ve KAP'da doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin yayınlanan finansal tablolarından elde edilen veriler yardımıyla dupont karlılık analizi yöntemi uygulanmıştır. Çalışmanın kapsama alanı, 2007-2012 yılları itibariyle Borsa İstanbul ve KAP'da Doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmeler olarak belirlenmiştir. Çalışmada, Borsa İstanbul ve KAP'da 2007-2012 yılları itibariyle doküma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletme sayısı 27'dir. Ancak Bilici, Birko, Dagi Giyim, Diriteks, Gediz İplik, Hatay Tekstil, Rodrigo, Royal Halı işletmelerinin bir kısmının çalışmanın kapsadığı dönemler içinde net satışlarının olmayışı, bir kısmının ise çalışmanın kapsadığı dönemler içindeki finansal verilerine ulaşamadığından 8 işletme çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Çalışmanın yöntemi olarak Dupont Karlılık Analizinde kullanılan değişkenlerin tanımlanması Tablo 1'de açıklanmıştır. Buna göre çalışmada ele alınan doküma, giyim eşyası ve deri sektörüne ait

finansal oranlar her yıl için ayrı ayrı olmak üzere Tablo 1- 2 ve 3'de hesaplanmıştır. Tablo 1-2'de görüldüğü gibi dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2007-2011 yılları içinde ortalama olarak en yüksek kar marjına 2011 yılında ulaştıkları görülmektedir. 2011 yılı içinde de en yüksek kar marjına 2.60 oranla Esem Spor Giyim işletmesi birinci sırada, 0.20'lik oranla Sönmez Pamuklu işletmesinin ikinci sırada olduğu görülmektedir. Maliyetleri yüksek olup net kar marjı en düşük işletme ise 2011 yılı için -0.47'lik oranla Bisas işletmesi birinci sırada yer alırken, -0.35'lik oranla Mensa işletmesi ikinci sırada yer almıştır. Dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2007-2011 yılları içinde ortalama olarak en yüksek aktif devir hızına ulaşan işletme 2007 yılına ulaşıldığı görülmüştür. 2007 yılı içinde de en yüksek aktif devir hızına ulaşan işletme 1.80'lik oranla Derimod işletmesi birinci sırada yer alırken, ikinciliği 1.24'lük oranla Bisas işletmesi almıştır. 2007 yılı içinde en düşük aktif devir hızına ulaşan işletme ise -0.04'lük oranla Mensa işletmesidir. Çalışmada ele alınan dokuma, giyim eşyası ve deri sektörünün yatırımlarının karlılığı oranı olarak değerlendirmeye alındığında 2007-2011 yılları içinde ortalaması en yüksek olan yıl 2011 yılıdır. Bu yıl içinde en yüksek yatırım karlılığına sahip olan işletme 0.84'lük oranla Esem Spor Giyim birinciliği, 0.11'lik oranla Menderes işletmesi ve Bossa işletmesi ikinci sırayı almıştır. 2011 yılı içinde en düşük yatırım karlılığına sahip olan işletme ise -0.36'lık oranla Bisas işletmesidir. Çalışma borçlanma oranı açısından değerlendirmeye alındığında, 3.05'lik ortalamayla 2008 yılı en yüksek borçlanmanın gerçekleştiği yıl olarak görülmektedir. Sözkonusu yılda en yüksek borçlanmayı gerçekleştiren işletme ise 0.91'lik oranla Esem Spor Giyim'dir. İkinci sırayı ise 0.86'lık oranla Bisas almaktadır. 2008 yılı içinde en düşük borçlanma oranına sahip olan işletme ise 0.04'lük oranla Sönmez Pamuklu'dur. Çalışmaya Özvarlık karlılığı açısından bakıldığında, ortalama olarak en yüksek özvarlık karlılığına sahip olan yıl 2010 yılıdır. Bu yılda en yüksek özvarlık karlılığı oranına ulaşan işletme ise 22.00'lik oranla Esem Spor Giyim'dir. En düşük özvarlık karlılığına sahip olan işletme ise -0.43'lük oranla ile Arslan Tekstil işletmesidir. Tablo 3'de görüldüğü gibi 2012 yılı için en yüksek kar marjına sahip olup, en az maliyetle üretim yapan işletme Esem Spor Giyim'dir. Bir başka ifadeyle Esem Spor Giyim satışların %30'u kadar en yüksek kar elde eden işletmedir. Maliyetleri en yüksek olup net kar marjı en düşük işletme ise -0.96'lık oranla İdaş'dır. Aktif devir hızı açısından karşılaştırma yapıldığında 2012 yılı için en yüksek orana sahip olan işletme 1.31'lik oranla Derimod'dur. Daha sonra Desa Deri ve Yünsa yer almaktadır. Yatırım karlılığı açısından değerlendirildiğinde en yüksek oran 0.10 oranla Esem Spor Giyim işletmesidir. İkinci sırayı 0.04 oranla Bossa, Kordsa Global ve Yünsa almaktadır. Borçlanma oranı açısından değerlendirildiğinde en düşük borçlanma oranına sahip olan işletme 0.08'lik oranla Sönmez Pamuklu ve 0.09'luk oranla Esem Spor Giyim'dir. Özvarlık karlılığı açısından bakıldığında ise 0.11'lik oranla Esem Spor Giyim ve 0.10 ile Yünsa en yüksek özvarlık karlılığına sahip işletmeler olduğu görülmüştür. Dupont karlılık analizinde kullanılan oranlarla birlikte çalışmanın kapsadığı dönemler olan 2007-2012 yıllarının ortalaması Tablo 4'de açıklanmıştır. Buna göre; en yüksek kar marjına sahip olup, en az maliyetle üretim yapan işletme yine Esem Spor Giyim'dir. Maliyetleri en yüksek olup net kar marjı en düşük işletme ise -0.66'lık oranla Mensa olmuştur. Aktif devir hızı açısından karşılaştırma yapıldığında en yüksek orana sahip olan işletme 1.52'lik oranla yine Derimod'dur. Aktif devir hızı en düşük olan işletme ise 0.13'lük oranla Mensa'dır. Yatırım karlılığı açısından değerlendirildiğinde en yüksek oran 0.12 oranla yine Esem Spor Giyim işletmesi iken, en düşük oran -0.23'lük oranla İdaş'dır. Borçlanma oranı açısından değerlendirildiğinde en düşük borçlanma oranına sahip olan işletme 0.87'lik oranla Sönmez Pamuklu iken, en yüksek borçlanma oranına sahip işletme 1.00'lik oranla Bisas Tekstil'dir. Özvarlık karlılığı açısından bakıldığında ise 0.65'lik oranla Bisas Tekstil en yüksek özvarlık karlılığına sahip işletme iken, en düşük özvarlık karlılığına sahip olan işletme -0.70'lik oranla İdaş'tır. Çalışmada ele alınan yıllar içerisinde hem yıllar bazında hem de ortalama olarak net kar marjı oranında iyi olan işletme Esem Spor Giyim, aktif devir hızı olarak Derimod, yatırım karlılığı olarak Esem Spor Giyim işletmesi, borçlanma oranı açısından Sönmez Pamuklu'dur.

IV. SONUÇ

Üretim sektörünün önemli bir bölümünü oluşturan dokuma sektörü 2010 yılında, Türk Lirası'nın aşırı değerlenmesine karşın üretimin önemli bir kısmını ihraç etmektedir (Yayar ve Çoban, 2012:175-176). Kap'dan alınan finansal veriler ışığında, sözkonusu sektörde faaliyet gösteren 27 işletmeden 19 işletme dupont karlılık analiziyle 2007-2012 yılları baz alınarak ayrı ayrı analiz edilmiştir. Dupont karlılık analiziyle dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin net kar marjı, aktif devir hızı, yatırımlarının karlılığı, borçlanma oranı ve özvarlık karlılığı analiz edilmiştir. Dokuma, giyim eşyası ve deri alanında faaliyet gösteren işletmelerin 2007 -2012 yılları arası ortalama dupont karlılık analizi sonucu olarak; en yüksek kar marjına sahip olup, en az maliyetle üretim yapan işletme Esem Spor Giyim, maliyetleri en yüksek olup net kar marjı en düşük işletme Mensa işletmesidir. Aktif devir hızı açısından karşılaştırma yapıldığında en yüksek orana sahip olan işletme Derimod, aktif devir hızı en düşük olan işletme Mensa işletmesidir. Yatırım karlılığı açısından değerlendirildiğinde en yüksek oran Esem Spor Giyim işletmesi iken, en düşük oran İdaş işletmesidir. Borçlanma oranı açısından değerlendirildiğinde en düşük borçlanma oranına sahip olan işletme Sönmez Pamuklu iken, en yüksek borçlanma oranına sahip işletme Bisas Tekstil işletmesidir. Özvarlık karlılığı açısından bakıldığında ise Bisas Tekstil en yüksek özvarlık karlılığına sahip işletme iken, en düşük özvarlık karlılığına sahip olan işletme İdaş işletmesidir. 2012 yılı için Bisas işletmesinin yatırımların karlılığı (aktif karlılığı) düşük olmasına karşın, borçlanmadan yüksek oranda yararlanması sonucunda, diğer işletmelerden daha yüksek bir özvarlık karlılığına elde

ettiği görülmüştür. Çalışmanın kapsadığı yılları için diğer işletmelerde de benzer değerlendirmeler yapılabilir. Ancak Dupont karlılık analiziyle elde edilen sonuçlar ile kesin bir sonuca ulaşmaya yeterli gelmeyebilir. Bu noktada, diğer finansal analiz tekniklerinin kullanılarak işletmelerin finansal performanslarının değerlendirilmesi gerekir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N. ve Tenker, N., Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri, Gazi Kitap, 2007
- Akgüç, Ö., Mali Tablolar Analizi, Muhasebe Enstitüsü Yayın No: 64, İstanbul, 1995
- Ceylan, A., İşletmelerde Finansal Yönetim, Ekin Kitapevi, 2003
- Çankaya, İ., Mali Müşavirlik Staja Başlama Soru Bankası, Ankara, 2010
- Çiligirolu, Ö. ve Özgören, S., "Bilanço Okumak İçin Temel Analiz Teknikleri: Dupont Analizi", Sayı 110, Aralık 2010, s.50-58
- Çömlekçi, F., Durmuş, A. ve Gönenli, A., Muhasebe Denetimi ve Mali Analiz, Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 835, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 443, Eskişehir, 1997
- Ekşi, İ. ve Akçi, Y., "Sektör Farklılıklarının Finansal Oranlar Üzerindeki Etkileri: İMKB İmalat Sanayi Firmalarında Bir Uygulama", Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Y.2009, C.14, S.1, 115-126
- Tekstil Sektörüne Bakış, <http://www.istekobi.com.tr/sectorler/tekstil-s9/sectore-bakis/tekstil-b9.aspx>, (İndirme Tarihi:15.12.2013)
- Tekstil Sektörü İhracat Performans Değerlendirmesi 2012 Ocak-Aralık, http://www.itkib.org.tr/ihracat/disticaretbilgileri/raporlar/dosyalar/2012/2012_ocak_aralik_tekstil_performans_raporu.pdf (İndirme Tarihi:20.09.2013)
- Tekstil Sektöründe Temkinli Artış Var, <http://www.ekohaber.com.tr/tekstil-sektorunde-temkinli-artis-var-ekohaber-5-haberid-19333.html>, (İndirme Tarihi:16.01.2014)
- Yayar, R. ve Çoban, M.N., "ISO 500 Firmalarının Etkinliklerinin Ölçülmesinde Veri Zarflama Analizi Yaklaşımı: Dokuma ve Giyim Eşya Sanayi", Niğde Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt:5, Sayı:2, 2012, 165-180
- <http://www.kap.gov.tr/sirketler/islem-goren-sirketler/sectorler.aspx#DOKUMA>, GİYİM EŞYASI VE DERİ19
- <http://borsaistanbul.com/yatirimcilar/mali-tablolar-arsiv>

MARMARA
UNİVERSİTESİ

Tablo 1: Dokuma Giyim Eşyası ve Deri Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2007- 2011 yılı Dupont Karlılık Analiz

Net Kar Marjı	Aktif Devir Hızı					Yatırımların Karlılığı Yüzdesi				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Akın	-0.04	-0.13	-0.01	-0.08	0.00	0.82	0.76	0.92	0.60	0.67
Altınyıl.	0.05	-0.03	0.12	0.21	0.05	0.67	0.58	0.45	0.42	0.79
Arsan	-0.09	-0.19	-0.18	-0.24	0.07	0.60	0.71	0.53	0.67	0.45
Birlik	0.01	-0.37	-0.07	-0.08	-0.25	0.75	0.67	0.38	0.43	0.55
Bışaş	-0.01	0.08	-1.00	-0.28	-0.47	1.24	0.50	0.41	0.61	0.76
Bossa	0.06	0.10	-0.02	0.01	0.15	0.83	0.76	0.62	0.73	0.70
Derimod	0.04	0.00	0.00	0.01	0.02	1.80	1.48	1.43	1.56	1.54
Desa	0.06	-0.03	-0.06	0.00	0.01	1.10	0.98	0.87	1.11	1.35
Esem Sp	1.42	-1.50	-1.80	0.93	2.60	0.08	0.10	0.22	0.24	0.32
İdaş	-0.15	-0.46	0.18	-0.38	-0.34	0.59	0.64	0.40	0.34	0.36
Karsu	0.33	-0.04	0.03	0.01	0.04	0.12	0.78	0.85	0.90	0.82
Kordsa	0.02	0.04	0.04	0.04	0.06	1.08	0.87	0.83	0.95	0.96
L.Kadi.	-0.07	-0.13	0.00	0.01	0.10	0.70	0.52	0.63	0.24	0.27
Mender	-0.01	-0.04	0.07	0.07	0.13	0.84	0.75	0.76	0.78	0.85
Mensa	-1.24	-1.66	-4.65	0.92	-0.35	-0.04	0.13	0.04	0.03	0.18
Söktaş	0.09	0.05	0.02	0.06	0.10	0.61	0.45	0.43	0.51	0.50
Sön. P.	0.16	-0.58	0.49	-0.06	0.20	0.49	0.54	0.22	0.30	0.28
Yataş	0.10	-0.03	0.00	0.01	0.02	0.24	0.85	0.84	0.76	0.74
Yünsa	0.01	-0.17	-0.05	0.03	0.07	0.93	1.13	1.06	1.09	1.08
Ortalama	0.04	-0.27	-0.36	0.06	0.12	0.71	0.69	0.63	0.65	0.69
							-0.09	-0.05	-0.01	0.04

Tablo 2: Dokuma Giyim Eşyası ve Deri Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2007-2011 yılı Dupont Karlılık Analizi

	Borçlanma Oranı					Özvarlık Karlılığı				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Akın	0.38	0.43	3.70	0.21	0.09	-0.06	-0.17	0.00	-0.06	0.00
Altınıyl.	0.55	0.53	0.63	0.66	0.75	0.07	-0.03	0.15	0.25	0.15
Arsan	0.38	0.48	0.55	0.62	0.51	-0.09	-0.26	-0.21	-0.43	0.06
Birlik	0.68	0.74	0.64	0.62	0.54	0.03	-0.96	-0.08	-0.09	-0.30
Bişaş	0.91	0.86	1.23	1.15	1.28	-0.21	0.27	1.77	1.10	1.30
Bossa	0.24	0.19	0.28	0.34	0.30	0.07	0.09	-0.02	0.02	0.15
Derimod	0.62	0.72	0.74	0.76	0.78	0.21	0.02	-0.01	0.09	0.12
Desa	0.30	0.40	0.48	0.50	0.55	0.10	-0.06	-0.10	0.01	0.02
Esem Sp	0.77	0.91	1.30	0.99	0.16	0.46	-1.64	1.30	22.00	0.99
İdaş	0.57	0.84	0.68	0.68	0.69	-0.21	-1.79	0.23	-0.41	-0.40
Karsu	0.35	0.41	0.40	0.41	0.51	0.06	-0.05	0.04	0.02	0.06
Kordsa	0.41	0.40	0.31	0.32	0.38	0.04	0.05	0.05	0.05	0.09
L.Kadi.	0.35	0.39	0.38	0.30	0.46	-0.07	-0.11	0.00	0.01	0.05
Mender	0.40	0.40	0.36	0.35	0.37	-0.01	-0.05	0.08	0.08	0.18
Mensa	0.66	0.76	0.67	0.37	0.40	-0.25	-0.90	-0.55	0.05	-0.10
Söktaş	0.43	0.61	0.57	0.56	0.62	0.10	0.06	0.02	0.07	0.13
Sön. P.	0.04	0.04	0.03	0.04	0.06	0.08	-0.33	0.11	-0.02	0.06
Yataş	0.61	0.67	0.70	0.73	0.71	0.06	-0.07	0.01	0.01	0.06
Yünsa	0.56	0.67	0.65	0.65	0.67	-0.03	-0.60	-0.15	0.10	0.22
Ortalama	0.48	3.05	0.75	0.54	0.52	0.02	-0.34	0.14	2.30	0.15

Tablo 3: Dokuma Giyim Eşyası ve Deri Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2012 yılı Dupont Karlılık Analizi

Dok.,GiyimEşy.veDeSekt	NetKarMarj	AktifDevirHızı	YatıKarlı Yüz	BorçlanmaOranı	ÖzvarlıkKarlılığı
Akın Tekstil	0.04	0.47	0.02	0.22	0.03
Altınıyıldız	-0.11	0.46	-0.05	0.81	-0.26
Arsan Tekstil	0.05	0.49	0.03	0.49	0.05
Birlik Mensucat	-0.14	0.37	-0.05	0.59	-0.13
Bişaş Tekstil	-0.13	1.17	-0.15	0.55	-0.32
Bossa	0.06	0.62	0.04	0.30	0.05
Derimod	0.01	1.31	0.02	0.75	0.06
Desa	0.02	1.26	0.02	0.51	0.04
Esem Spor	0.30	0.33	0.10	0.09	0.11
İdaş	-0.96	0.36	-0.34	0.66	-1.01
Karsu	-0.07	0.90	-0.06	0.55	-0.13
Kordsa Global	0.04	0.95	0.04	0.37	0.06
Lüks Kadife	0.11	0.23	0.02	0.40	0.04
Menderes Tekstil	-0.02	0.89	-0.01	0.41	-0.02
Mensa	-0.38	0.09	-0.03	0.43	-0.06
Söktaş	-0.22	0.41	-0.09	0.60	-0.22
Sönmez Pamuklu	0.13	0.26	0.03	0.08	0.04
Yataş	-0.01	0.76	-0.01	0.70	-0.03
Yünsa	0.03	1.22	0.04	0.66	0.10

Tablo 4: Dokuma Giyim Eşyası ve Deri Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin 2007-2012 Yılı Arası Ortalama Dupont Karlılık Analizi

Dok.,GiyimEşy.veDeSekt	NetKarMarjı	AktifDevirHızı	YatıKarlı Yüz	BorçlanmaOranı	ÖzvarlıkKarlılığı
Akın Tekstil	-0.04	0.71	-0.03	0.84	-0.04
Altınıyıldız	0.05	0.56	0.02	0.66	0.05
Arsan Tekstil	-0.10	0.58	-0.07	0.51	-0.15
Birlik Mensucat	-0.15	0.52	-0.08	0.63	-0.25
Bişaş Tekstil	-0.13	0.92	-0.12	1.00	0.65
Bossa	0.09	0.73	0.07	0.26	0.09
Derimod	0.02	1.52	0.02	0.73	0.08
Desa	0.00	1.11	0.00	0.46	0.00
Esem Spor	0.33	0.21	0.12	0.70	0.24
İdaş	-0.65	0.36	-0.23	0.68	-0.70
Karsu	0.05	0.73	0.00	0.44	0.00
Kordsa Global	0.05	0.99	0.05	0.38	0.08
Lüks Kadife	0.07	0.25	0.02	0.43	0.02
Menderes Tekstil	0.06	0.87	0.05	0.39	0.08
Mensa	-0.66	0.13	-0.05	0.41	-0.08
Söktaş	-0.06	0.45	-0.02	0.61	-0.05
Sönmez Pamuklu	0.16	0.27	0.04	0.07	0.05
Yataş	0.03	0.67	0.01	0.69	0.02
Yünsa	-0.01	1.09	-0.02	0.67	-0.11